

Ngày nhận bài: 20/01/2025; Ngày thẩm định: 24/02/2025; Ngày duyệt đăng: 25/02/2025

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA TỔ CẢNH SÁT CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ ĐẶC BIỆT TÌNH NHUỆ TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Đại tá HOÀNG VĂN BÌNH

Trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng
*Tác giả liên hệ: Hoàng Văn Bình (Email: hoangbinh.kthp@gmail.com)

Tóm tắt: Bài viết đánh giá những thuận lợi, khó khăn, từ đó đề xuất một số giải pháp để nâng cao hiệu quả hoạt động của Tổ Cảnh sát Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đặc biệt tình nhuệ trên địa bàn Thành phố Hải Phòng.

Từ khoá: hiệu quả, Tổ Cảnh sát Chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, đặc biệt, tình nhuệ, Thành phố Hải Phòng.

Abstract: The article evaluates the advantages and challenges and proposes several solutions to enhance the operational effectiveness of the elite Fire and Rescue Police team in Hai Phong City.

Keywords: effectiveness, Fire and Rescue Police team, elite, Hai Phong City.

1. Hải Phòng là một trong 6 thành phố trực thuộc Trung ương. Đây là thành phố lớn thứ 3 và là thành phố cảng quan trọng, trung tâm công nghiệp, cảng biển, đồng thời là trung tâm kinh tế, văn hoá, y tế, giáo dục, khoa học, thương mại và công nghệ thuộc vùng duyên hải Bắc Bộ. Hải Phòng hiện là đô thị loại I, là thành phố trung tâm cấp vùng và cấp quốc gia. Hải Phòng có nhiều khu công nghiệp, thương mại lớn, các toà nhà cao tầng mới được xây dựng, là nơi tập trung các cảng biển lớn của khu vực phía Bắc. Với tốc độ kinh tế phát triển nhanh, quá trình đô thị hoá mạnh mẽ, theo đó xuất hiện ngày càng nhiều những tiềm ẩn nguy cơ cao về cháy, nổ, sự cố, tai nạn trên địa bàn thành phố.

2. Thực hiện Đề án số 10/ĐA-BCA-C07 của Đảng uỷ Công an Trung ương về xây dựng lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại và Kế hoạch số 423/KH-BCA-C07 ngày 28/8/2024 của Bộ Công an về việc triển khai thí điểm Tổ Cảnh sát Chữa cháy và

CNCH đặc biệt tình nhuệ và để đảm bảo cho công tác chữa cháy và CNCH; thường trực sẵn sàng chữa cháy, CNCH, tham gia xử lý các vụ việc cháy, nổ, sự cố, tai nạn. Ngày 08/11/2024, Công an Thành phố Hải Phòng triển khai quyết định thành lập 02 Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tình nhuệ (trên cạn và dưới nước, mỗi tổ gồm 14 cán bộ, chiến sỹ) để tham gia giải quyết các vụ việc chữa cháy, CNCH khó khăn, phức tạp trên địa bàn Thành phố Hải Phòng và tham gia các hoạt động quốc tế khi có yêu cầu.

Cán bộ, chiến sỹ thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tình nhuệ là các đồng chí có bản lĩnh chính trị vững vàng, được đào tạo bài bản, giỏi về nghiệp vụ, từng tham gia chữa cháy, CNCH các vụ cháy, sự cố, tai nạn phức tạp, cứu được hàng trăm người, có nhiều thành tích cao... được lựa chọn từ các đơn vị Cảnh sát PCCC&CNCH thuộc Công an Thành phố, được ưu tiên trang bị phương tiện, thiết bị chữa cháy và CNCH hiện đại, có chức năng, nhiệm vụ giải quyết các vụ cháy, nổ, sự cố, tai nạn có tính chất phức tạp, nghiêm trọng, đặc thù, là đơn vị chủ công, nòng

cốt của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH và Công an Thành phố.

Công việc của cán bộ, chiến sỹ thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ đặt ra nhiều yêu cầu, ngoài việc phải biết sử dụng, điều khiển thành thạo nhiều loại phương tiện hoạt động trên đường bộ, dưới nước, trên cao, dưới sâu... còn phải biết vận hành nhiều loại phương tiện, trang thiết bị chữa cháy và CNCH khác kèm theo được nhập từ nhiều nước trên thế giới. Các phương tiện với nhiều ngôn ngữ nước ngoài khác nhau, trong khi đó tài liệu hướng dẫn kèm theo chưa đầy đủ. Nhiều phương tiện cần phải hỗ trợ từ hãng cung cấp hoặc chuyên gia nước ngoài huấn luyện.

Để trở thành cán bộ, chiến sỹ thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ đòi hỏi người chiến sỹ phải có thể lực tốt, linh hoạt, nhanh nhẹn, nắm chắc kiến thức nghiệp vụ, chiến thuật, kỹ thuật về chữa cháy và CNCH, đảm bảo khả năng làm việc nhiều giờ, nhiều ngày trong điều kiện phức tạp của đám cháy và các vụ việc tai nạn, sự cố phức tạp. Bên cạnh đó, cán bộ, chiến sỹ phải có hiểu biết về thông số kỹ thuật, đặc tính, tính năng tác dụng, bảo quản, bảo dưỡng, hiệu suất hoạt động của các phương tiện, trang thiết bị được trang bị. Do đó, công tác huấn luyện, nghiệp vụ cho lực lượng thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ cần được đặc biệt chú trọng.

Trong những năm qua, Công an Thành phố Hải Phòng đã chỉ đạo Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH và Công an các địa phương triển khai thực hiện nghiêm túc công tác huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và CNCH định kỳ, thường xuyên, công tác huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và CNCH tập trung chuyên sâu cho toàn thể cán bộ, chiến sỹ thực hiện công tác chữa cháy và CNCH theo quy định tại Thông tư số 02/2023/TT-BCA. Đã chuẩn bị tốt phương tiện, dụng cụ, sân bãi, giáo án và các điều kiện khác phục vụ huấn luyện. Nội dung và thời gian huấn luyện hợp lý, phù hợp với quy định của Bộ Công an và phương tiện, trang thiết bị được trang bị. Cán bộ, chiến sỹ tham gia huấn luyện chấp hành nghiêm túc nội quy, quy định và giờ giấc huấn luyện. Tại lớp tập huấn, các học viên

được các giảng viên trang bị kiến thức, chiến thuật, kỹ thuật chữa cháy và CNCH đặc thù phục vụ công tác chữa cháy và CNCH. Đối với một số nội dung tập luyện, phương tiện mới, Công an Thành phố Hải Phòng đã chủ động trao đổi với Cục Cảnh sát PCCC&CNCH và Trường Đại học PCCC để mời các giảng viên có kinh nghiệm và kiến thức chuyên sâu để về giảng dạy, hướng dẫn cho lãnh đạo, cán bộ, chiến sỹ thuộc lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nhằm nâng cao trình độ, năng lực công tác, đáp ứng yêu cầu phục vụ công tác.

Bên cạnh những thuận lợi, hoạt động lực lượng đặc biệt tinh nhuệ vẫn còn gặp một số khó khăn nhất định. Công tác huấn luyện đối với lực lượng lái tàu, xuồng chữa cháy còn gặp khó khăn do chưa có giáo án huấn luyện riêng đối với lái tàu, lái xuồng phục vụ công tác chữa cháy, CNCH trên sông, biển; các giáo án huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và CNCH dưới nước cũng rất hạn chế. Các phương tiện thủy hoạt động rất đặc thù so với loại hình giao thông đường bộ vì liên quan đến luồng hàng hải, khả năng hoạt động của phương tiện đối với khu neo đậu, mực nước thủy triều; việc di chuyển các phương tiện thủy đòi hỏi thận trọng; khi xảy ra tai nạn thì hậu quả phức tạp hơn so với loại hình giao thông đường bộ.... Bên cạnh đó, các phương tiện hoạt động trong môi trường nước tiêu hao lớn nhiên liệu, yêu cầu về kiểm tra bảo dưỡng theo quy định hàng hải khắt khe và chi phí lớn.

Công an Thành phố đã bố trí tuyển chọn những cán bộ có năng lực, nghiệp vụ tốt nhất vào Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ, tuy nhiên, do thiếu biên chế và quy định về định biên quân số nên chưa bố trí được cán bộ chuyên trách, cán bộ, chiến sỹ thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ còn phải kiêm nhiệm nhiều nhiệm vụ công tác chuyên môn của đơn vị nên phần nào ảnh hưởng đến chất lượng, hiệu quả công tác huấn luyện và hoạt động của tổ đặc biệt tinh nhuệ.

Cán bộ, chiến sỹ thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ hiện đang sử dụng các phương tiện, trang thiết bị thông dụng hiện có của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, chưa đáp ứng được yêu cầu tham gia giải quyết các vụ việc chữa cháy,

CNCH khó khăn, phức tạp. Các trang thiết bị phương tiện chiến đấu đã qua thời gian dài hoạt động, thường xuyên bị hỏng hóc, sự cố gây khó khăn cho công tác thường trực chiến đấu.

Cán bộ, chiến sỹ trong Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ được huấn luyện với cường độ rất cao, luyện tập thể lực nặng nhọc và tập luyện trong môi trường nguy hiểm, độc hại và thường xuyên xa gia đình. Tuy nhiên, chế độ chính sách hiện hưởng của lực lượng này đang giống như các cán bộ, chiến sỹ chữa cháy và CNCH khác, chưa có quy định cụ thể về chế độ chính sách và phụ cấp phù hợp, do đó cũng ảnh hưởng phần nào đến tâm lý cán bộ, chiến sỹ, dẫn đến hiệu quả, chất lượng của công tác huấn luyện chưa cao.

3. Với những khó khăn, vướng mắc như trên, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng đề xuất một số giải pháp để nâng cao hiệu quả hoạt động của Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ như sau:

Một là, tiếp tục bám sát các chỉ đạo về công tác huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và CNCH; triển khai có hiệu quả Thông tư số 02/2023/TT-BCA ngày 13/01/2023 của Bộ trưởng Bộ Công an và các hướng dẫn nghiệp vụ về công tác huấn luyện của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH - Bộ Công an. Chủ động huấn luyện chuyên đề, toàn diện cho cán bộ, chiến sỹ đặc biệt là cán bộ, chiến sỹ Tổ Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ. Tiếp tục nghiên cứu, đổi mới phương pháp, biện pháp trong công tác huấn luyện; chủ động rà soát, xây dựng, bổ sung đối với các giáo án, giáo trình huấn luyện đảm bảo phù hợp với tình hình thực tế và yêu cầu, nhiệm vụ của lực lượng Chữa cháy và CNCH. Chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương thực hiện tốt quy định huấn luyện thường xuyên, định kỳ, chuyên sâu cho cán bộ, chiến sỹ làm công tác chữa cháy và CNCH theo chỉ đạo, hướng dẫn của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế tại địa phương, đảm bảo đúng đối tượng, thời gian và nội dung huấn luyện. Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH, các Đội PCCC&CNCH đều phải xây dựng Kế hoạch huấn luyện hàng năm, 06 tháng, hàng tháng theo sát công tác huấn luyện của Thông tư 02

và chỉ đạo của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH - Bộ Công an. Tham mưu Bộ Công an xây dựng Kế hoạch huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và CNCH chuyên sâu riêng biệt dành cho lực lượng Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ.

Hai là, làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sỹ thuộc Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ, trong đó tập trung giáo dục về tinh thần trách nhiệm, tinh thần dũng cảm đương đầu với khó khăn, thử thách, hy sinh, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao; tiếp tục duy trì và phát huy các mô hình quản lý, thi đua trong các hoạt động liên quan đến công tác chữa cháy và CNCH, công tác huấn luyện, công tác bảo trì, bảo dưỡng phương tiện. Khen thưởng, động viên kịp thời cá nhân, đơn vị có thành tích trong công tác; kiểm điểm trách nhiệm, xử lý nghiêm các tồn tại, hạn chế. Chất lượng công tác chữa cháy, CNCH và công tác huấn luyện nghiệp vụ là tiêu chí quan trọng trong việc xét phân loại cán bộ, phân loại thi đua hàng năm của cán bộ, chiến sỹ và của các đội công tác. Thường xuyên củng cố, kiện toàn về tổ chức đối với Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ để phát huy tối đa sức mạnh của lực lượng, phương tiện trong công tác chữa cháy và CNCH;

Ba là, đề nghị Bộ Công an, Trường Đại học PCCC, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH hàng năm mở các lớp huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và CNCH chuyên sâu riêng biệt cho lực lượng Chữa cháy và CNCH đặc biệt tinh nhuệ tại Công an các địa phương. Tại địa phương trong điều kiện tinh giảm biên chế, định biên quân số, Công an các đơn vị địa phương phải sắp xếp nhiệm vụ hợp lý, cử cán bộ, chiến sỹ tham gia các lớp tập huấn, huấn luyện trong và ngoài nước nhằm nâng cao năng lực thực tiễn cho cán bộ, chiến sỹ. Cử cán bộ có kinh nghiệm, có kỹ năng sư phạm tốt để trực tiếp truyền đạt, huấn luyện hoặc trực tiếp giám sát công tác này, đảm bảo đầy đủ các yêu cầu đề ra từ giáo án, phương pháp, tổ chức thực hiện.... Trong quá trình huấn luyện, tổ chức kiểm tra đánh giá nghiêm túc, đầy đủ các nội dung huấn luyện. Đối với cán bộ, chiến sỹ còn chưa thành thạo về kỹ năng, chiến thuật, kỹ thuật nghiệp vụ, bố trí

luyện tập ngoài giờ để hoàn thiện kiến thức, kỹ năng. Chuẩn bị các điều kiện về cơ sở vật chất, kinh phí huấn luyện đảm bảo đáp ứng yêu cầu phục vụ công tác huấn luyện.

Bốn là, đề nghị Bộ Công an, UBND thành phố tiếp tục quan tâm, dành nguồn lực đầu tư kinh phí, mua sắm phương tiện, trang thiết bị, vật tư và chế độ chính sách cho cán bộ, chiến sỹ làm nhiệm vụ chữa cháy và CNCH nói chung và Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tình nguyện nói riêng; đảm bảo Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tình nguyện được trang bị các phương tiện, trang thiết bị chiến đấu tiên tiến, cơ động, hiện đại, khả năng tác chiến cao để thực hiện các nhiệm vụ xử lý tình huống, sự cố có tính chất phức tạp, đặc thù. Trang bị các dụng cụ tập luyện thể lực nhằm nâng cao sức bền, sự dẻo dai, sức chiến đấu trong mọi điều kiện khó khăn, phức tạp của các vụ cháy nổ, sự cố, tai nạn. Xây dựng các mô hình cháy, sự cố, tai nạn sát thực tế cho cán bộ, chiến sỹ tập luyện thao tác thuần thục các chiến kỹ thuật, kỹ năng xử lý tình huống như: xây dựng mô hình nhà liên kế cháy bằng các container, mô hình xe bồn cháy, mô hình nhà cao tầng, bể bơi phục vụ công tác huấn luyện các nội dung bơi, lặn tìm kiếm nạn nhân....

Năm là, đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ đối với các phương tiện cơ giới trong việc dẫn đường, luồng hàng hải nhằm đảm bảo khoảng cách di chuyển nhanh nhất, tránh các tuyến đường mật độ giao thông lớn, cung cấp nhanh, chính xác nguồn nước phục vụ chữa cháy. Đồng thời tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động hợp tác quốc tế, nâng cao hiệu quả trong công tác nghiên cứu, ứng dụng các phương tiện mới, hiện đại, các chất chữa cháy mới để phục vụ công tác chữa cháy và CNCH. Thường xuyên tổ chức, trao đổi kinh nghiệm trong công tác huấn luyện, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn. Tăng cường cử cán bộ, chiến sỹ tham gia các khóa học, tập huấn chuyên môn, tham gia các hội thi tại các nước khi có điều kiện....

Sáu là, tổ chức diễn tập, thực tập các phương án chữa cháy, CNCH phức tạp, phối hợp nhiều lực lượng có lồng ghép với các tình huống chữa cháy, CNCH phức tạp trên cạn và dưới nước đảm bảo sát với thực

tế cũng như những tình huống có nguy cơ cao xảy ra. Duy trì thường xuyên tổ chức học tập phương án chữa cháy và CNCH của các cơ sở trên địa bàn, đặc biệt là các cơ sở lớn, có tính chất hoạt động phức tạp để cán bộ, chiến sỹ trong tổ nắm bắt được chi tiết, rõ ràng về cơ sở để xử lý tốt khi có sự cố xảy ra tại cơ sở đó.

Bảy là, thực hiện tốt công tác sơ kết, tổng kết hoạt động của Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tình nguyện để rút ra những bài học kinh nghiệm, phát huy những kết quả, khắc phục tồn tại, điều chỉnh nội dung chương trình huấn luyện, nhiệm vụ công tác, trang bị phương tiện phù hợp với điều kiện thực tế để phát huy có hiệu quả công tác chữa cháy và CNCH.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Công an (2023), *Đề án số 10/ĐA-BCA-C07 ngày 15/3/2023 của Đảng ủy Công an Trung ương về xây dựng lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại*, Hà Nội.
2. Bộ Công an (2024), *Kế hoạch số 423/KH-BCA-C07 ngày 28/8/2024 của Bộ Công an về việc triển khai thí điểm Tổ Cảnh sát Chữa cháy và CNCH đặc biệt tình nguyện và để đảm bảo cho công tác chữa cháy và CNCH*, Hà Nội.